

selvrisiko, som gælder for personer, der opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces.

Endelig har Retsplejerådets *flertal* (9 ud af 12 medlemmer) overvejet nogle spørgsmål i relation til rimelig grund-betingelsen, tvangsfuldbyrdelse og forsikringsmaksimum.

Flertallet anser det for væsentligt, at vurderingen af, om en part har *rimelig grund til at føre proces*, som altovervejende hovedregel falder ens ud, hvad enten parten har en retshjælpsforsikring, der dækker sagen, eller ej. Hvis vurderingen i for mange tilfælde falder forskelligt ud, opnås ikke de fulde fordele af den administrative adskillelse af fri proces og retshjælpsforsikring, som flertallet foreslår, jf. pkt. 4.2.7 ovenfor.

Flertallet har på den baggrund overvejet, om forsikringsbetingelserne burde tilpasses Retsplejerådets forslag med hensyn til rimelig grund-betingelsen for så vidt angår fri proces, og spørgsmålet har også været drøftet med Forsikring & Pension.

Det fremgår af betænkningen, at Forsikring & Pension lægger stor vægt på, at forsikringsbetingelserne fastsættes af forsikringselskaberne, og at selskaberne – med klageadgang til Ankenævnet for Forsikring – afgør, om der i en konkret sag er forsikringsdækning.

Forsikring & Pension har desuden over for Retsplejerådet tilkendegivet, at forsikringselskaberne i praksis i langt de fleste tilfælde vil finde, at sikrede har rimelig grund til at føre proces i de tilfælde, hvor en ansøger efter Retsplejerådets forslag til fri proces-regler anses for at have rimelig grund til at føre proces. Forsikring & Pension har alene taget et lille forbehold med hensyn til sager om personskaade, hvor der måske i praksis kan være en forskel på Retsplejerådets forslag med hensyn til fri proces og forsikringselskaberne vurdering efter retshjælpsforsikringsbetingelserne, samt et generelt forbehold om, at det for forsikringselskaberne endnu er ganske usikkert, hvordan den foreslåede regel vil blive praktiseret af fri proces-myndighederne.

Flertallet finder på denne baggrund ikke tilstrækkeligt grundlag for at anbefale ændringer i forsikringsbetingelsernes formulering af betingelsen om rimelig grund til at føre proces. Flertallet forudsætter i den forbindelse, at fri proces-myndighederne løbende vil følge udviklingen i praksis, og at spørgsmålet vil kunne tages op med forsikringsbranchen på ny, hvis der opstår en u hensigtsmæssig uoverensstemmelse mellem vurderingen i fri proces-regi og forsikringsregi.

Flertallet finder, at retshjælpsforsikringen også bør dække en eventuel nødvendig *tvangsfuldbyrdelse*.

Flertallet finder det væsentligt, at udgifterne i langt de fleste retssager, hvor sikrede opfylder de økonomi-

ske betingelser for at få fri proces, kan holdes inden for *retshjælpsforsikringens maksimum*. Hvis sikrede i for mange tilfælde vil føle behov for at ansøge det offentlige om dækning af udgifter ud over forsikringens maksimum, opnås ikke de fulde fordele af den administrative adskillelse af fri proces og retshjælpsforsikring, som flertallet foreslår, jf. pkt. 4.2.7 ovenfor.

Forsikring & Pension har over for Retsplejerådet oplyst, at dækningsmaksimum for retshjælpsforsikringen i dag ligger på mellem 75.000 kr. og 130.000 kr., og at forsikringens dækningsmaksimum skønsmæssigt overskrides i ca. 1 pct. af sagerne.

Med den bemærkning, at tallet på 1 pct. også omfatter sager, hvor sikrede ikke opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, ser flertallet ikke problemer, som det ser ud i dag. Efter en gennemførelse af Retsplejerådets forslag om sagsomkostninger, jf. pkt. 2.2 ovenfor, vil udgifterne i en række sager imidlertid blive noget større. Flertallet anbefaler på den baggrund, at de enkelte forsikringselskaber løbende – og navnlig efter en gennemførelse af Retsplejerådets forslag om sagsomkostninger – overvejer, om der kan være grund til at forhøje forsikringsmaksimum med henblik på at fastholde den nuværende fordeling, hvor udgifterne i så godt som alle sager kan rummes inden for maksimummet.

Retsplejerådet *mindretal* (3 ud af 12 medlemmer) anfører, at der efter mindretallets opfattelse ikke bør tilstræbes nogen materiel samordning (dvs. tilnærmelse) mellem fri proces-reglerne og vilkårene for en privat retshjælpsforsikring. En retshjælpsforsikring er et privat forsikringsprodukt, som bør være genstand for konkurrence mellem danske og udenlandske forsikringselskaber og samtidig bør muliggøre fri konkurrence mellem de advokater, som påtager sig denne type sager på aftalemæssigt grundlag. Konkurrencen bør navnlig angå pris, dækningsområde og afregningsprincipper for advokatombkostninger, hvilket bør indebære en tilpasning af de nuværende standardbetingelser, herunder en ophævelse af bestemmelsen om, at salæret beregnes i overensstemmelse med de retningslinjer for sagsomkostninger i borgerlige sager, som følges af domstolene.

5.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Retsplejerådet i, at der ikke er behov for at gøre retshjælpsforsikringen lovpligtig og heller ikke for nærmere at normere indholdet af retshjælpsforsikringsbetingelserne ved lov. Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at der alene bør indføres en pligt til at tegne bestemte forsikringer og/eller ske en nærmere lovregulering af ind-